

**UPUTSTVO 98/6/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA od 16. februara 1998.
godine, o zaštiti potrošača pri isticanju cena proizvoda ponuđenih potrošačima**

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu ugovor o osnivanju Evropske zajednice, i posebno njegov član 129a(2),

imajući u vidu predlog Komisije¹,

imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta²,

postupajući u skladu sa postupkom predviđenim u članu 189 b Ugovora³, u svetlu zajedničkog teksta koji je odobrio Odbor za usaglašavanje, 9. decembra 1997. godine,

(1) s obzirom na to da je transparentno funkcionisanje tržišta i pouzdano obaveštavanje korisno za zaštitu potrošača i za zdravu konkurenciju između preduzeća i proizvoda;

(2) s obzirom na to da se potrošačima mora garantovati visok nivo zaštite; da Zajednica mora tome doprineti i posebnim akcijama koje podržavaju i dopunjavaju politiku koju sprovode države članice, u pogledu preciznih, transparentnih i nedvosmislenih informacija o cenama proizvoda koji se nude potrošačima;

(3) s obzirom na to da Rezolucija Saveta od 14. aprila 1975. godine o preliminarnom programu Evropske ekonomske zajednice za zaštitu potrošača i politike informisanja⁴ i Rezolucija Saveta od 19. maja 1981. godine o drugom programu Evropske ekonomske zajednice za zaštitu potrošača i politici informisanja⁵ predviđaju uspostavljanje zajedničkih principa za isticanje cena;

(4) s obzirom na to da su ovi principi utvrđeni Uputstvom 79/581/EEZ o isticanju cena izvesnih prehrambenih proizvoda⁶ i Uputstvo 88/314/EEZ o isticanju cena neprehrambenih proizvoda⁷;

(5) s obzirom na to da se utvrđivanje veze između deklarisanе cene po jedinici proizvoda i unapred pakovane i ranije utvrđene količine ili zapremine proizvoda u jedinicama koje su usvojene na nivou Zajednice u praksi pokazalo kao isuviše komplikovano; s obzirom na to da je, stoga, neophodno napustiti ovu vezu u prilog novog pojednostavljenog mehanizma u

¹ Službeni list broj C 260 od 05.10.1995, strana 5 i Službeni list broj C 249 od 27.08.1996, strana 2

² Službeni list broj C 82 od 19.03.1996, strana 32.

³ Mišljenje Evropskog parlamenta od 18.04.1996. (Službeni list broj C 141 od 13.05.1996, strana 191). Zajednički stav Saveta od 27.09.1996 (Službeni list broj C 333 od 07.11.1996, strana 7) i Odluka Evropskog parlamenta od 18.02.1997 (Službeni list broj C 85 od 17.03.1997, strana 26). Odluka Evropskog parlamenta od 16.12.1997. i Odluka Saveta 18.12.1997.

⁴ Službeni list broj C 92 od 25.04.1975, strana 1

⁵ Službeni list broj C 133 od 03.06.1981, strana 1

⁶ Službeni list broj L 158 od 26.06.1979, strana 19. Uputstvo poslednji put izmenjeno Uputstvom 95/58/EZ (Službeni list broj L 299 od 12.12.1995, strana 11)

⁷ Službeni list broj L 142 od 09.06.1988, strana 19. Uputstvo poslednji put izmenjeno Uputstvom 95/58/EZ (Službeni list broj L 299 od 12.12.1995, strana 11)

interesu potrošača, čime se ne dovode u pitanje pravila koja uređuju standardizaciju pakovanja;

(6) s obzirom na to da obaveza da se istakne maloprodajna i cena po jedinici mere, značajno doprinosi poboljšanju informisanja potrošača, i da je to najjednostavniji način da se potrošačima omogući da ocene i uporede cenu proizvoda i da tako informisani učine svoj izbor na bazi jednostavnog upoređivanja;

(7) s obzirom na to da mora postojati opšta obaveza na isticanje kako maloprodajne tako i cene po jedinici mere za sve proizvode, osim za proizvode gde maloprodajna cena ne može biti utvrđena sve dok potrošač ne naznači koja količina proizvoda mu je potrebna;

(8) s obzirom na to da je neophodno da se uzme u obzir činjenica da se određeni proizvodi obično prodaju u količinama različitim od jednog kilograma, jednog litra, jednog metra, jednog kvadratnog metra ili jednog kubnog metra; s obzirom na to da je uputno da se državama članicama omogući da se cena po jedinici mere odnosi na različite pojedinačne jedinice kvantiteta, uzimajući u obzir prirodu proizvoda i količine u kojima se obično prodaje kada je određena država članica u pitanju;

(9) s obzirom na to da obaveze isticanja cena po jedinici mere u izvesnim okolnostima mogu predstavljati veliki teret za pojedine manje maloprodajne radnje; s obzirom na to da državama članicama treba dozvoliti da odlože primenu ove obaveze u toku odgovarajućeg prelaznog perioda;

(10) s obzirom na to da države članice, takođe, moraju imati slobodu da otklone obavezu isticanja cene po jedinici mere za proizvode kada takvo isticanje cena ne bi bilo korisno ili bi moglo da izazove zabunu, na primer, u slučaju kada isticanje količine nije relevantno u svrhu upoređivanja cena, ili kada se različiti proizvodi prodaju u istom pakovanju;

(11) s obzirom na to da u slučaju neprehrambenih proizvoda, države članice, kako bi olakšale primenu mehanizma implementacije, mogu da sačine listu proizvoda ili kategorija proizvoda na koje se odnose obaveze isticanje cene po jedinici mere;

(12) s obzirom na to da pravila na nivou Zajednice mogu osigurati ujednačene i transparentne informacije koje će ići u korist svih potrošača u okviru unutrašnjeg tržišta; s obzirom na to da je novi, pojednostavljen pristup i neophodan i dovoljan za postizanje ovog cilja;

(13) s obzirom na to da države članice moraju da osiguraju da sistem bude delotvoran; s obzirom da transparentnost sistema treba da bude očuvana i kada se uvede evro; i s obzirom na to da, u tom cilju, maksimalan broj cena koje treba isticati, treba da bude ograničen;

(14) s obzirom na to da posebnu pažnju treba posvetiti manjim maloprodajnim radnjama; s obzirom na to da Komisija treba da u svom izveštaju o primeni ovog Uputstva, koji treba da podnese, ne kasnije od tri godine posle datuma na koje upućuje član 11(1), posebno vodi računa o iskustvu stečenom u primeni ovog Uputstva, od strane manjih maloprodajnih radnji, vodeći računa, između ostalog, o tehnološkom razvoju i uvođenju jedinstvene valute; s obzirom na to da ovaj izveštaj treba da bude praćen predlogom, uzimajući u obzir prelazni period na koji upućuje član 6,

USVOJILI SU OVO UPUTSTVO:

Član 1.

Svrha ovog Uputstva je da uredi isticanje maloprodajne cene i cene po jedinici mere za proizvode koje prodavci nude potrošačima, da bi se poboljšala informisanost potrošača i olakšalo upoređivanje cena.

Član 2.

Za potrebe ovog Uputstva:

- (a) maloprodajna cena je konačna cena jednog komada proizvoda, ili date količine proizvoda, uključujući PDV i sve druge poreze;
- (b) cena po jedinici mere označava konačnu cenu, uključujući PDV i sve druge poreze, za jedan kilogram, jedan litar, jedan metar, jedan kvadratni metar ili jedan kubni metar proizvoda ili neku drugu pojedinačnu kvantitativnu jedinicu koja se široko i uobičajeno koristi u državama članicama u prometu određenih proizvoda;
- (c) proizvodi koji se prodaju na meru su proizvodi koji nisu unapred pakovani i mere se u prisustvu potrošača;
- (d) trgovac je bilo koje fizičko ili pravno lice koje prodaje ili nudi na prodaju proizvode koji ulaze u okvire njegove komercijalne ili profesionalne aktivnosti;
- (e) potrošač je bilo koje fizičko lice koje kupuje proizvod u svrhu koja ne spada u sferu njegove komercijalne ili profesionalne aktivnosti.

Član 3.

1. Maloprodajna cena i cena po jedinici mere se ističu kod svih proizvoda na koje se odnosi član 1, s tim da isticanje cene po jedinici mere podleže odredbama člana 5. Cena po jedinici mere ne mora biti istaknuta ako je identična maloprodajnoj ceni.
2. Države članice mogu da odluče da ne primenjuju stav 1 na:
 - proizvode koji se isporučuju u toku pružanja usluga,
 - aukcijsku prodaju i prodaju umetničkih dela i antikviteta.
3. Za proizvode koji se prodaju na meru, samo cena po jedinici mere mora biti naznačena.
4. Svaka reklama koja pominje maloprodajnu cenu proizvoda na koje upućuje član 1, takođe će isticati cenu po jedinici mere u skladu sa članom 5.

Član 4.

1. Maloprodajna cena i cena po jedinici mere moraju biti nedvosmislene, lako uočljive i čitke. Države članice mogu da ograniče maksimalan broj cena koje se mogu istaći.
2. Cena po jedinici mere mora da se odnosi na količinu koja je označena u skladu sa odredbama nacionalnog prava i prava Zajednice.

Tamo gde odredbe nacionalnog prava ili prava Zajednice zahtevaju isticanje neto težine i neto težine suve materije za izvesne ranije upakovane proizvode, biće dovoljno da se istakne cena po jedinici mere neto mase suve materije.

Član 5.

1. Države članice mogu da oslobode prodavca obaveze da istakne cenu po jedinici mere onih proizvoda kod kojih takvo isticanje cena ne bi bilo korisno zbog prirode ili svrhe proizvoda ili zato što bi moglo da stvori zabunu.
2. U cilju implementacije pravila iz stava 1, države članice mogu, za proizvode koji nisu prehrambeni, da ustanove listu proizvoda ili kategorije proizvoda na koje se i dalje odnosi obaveza isticanja cene po jedinici mere;

Član 6.

Ako bi obaveza isticanja cene po jedinici mere predstavljala prevelik teret za pojedine manje maloprodajne radnje zbog broja proizvoda koji su u prodaji, prodajnog prostora, prirode mesta prodaje, specifičnih uslova prodaje kada proizvod nije direktno dostupan potrošaču, ili kod pojedinih vrsta poslovanja, kao što je prodaja putem trgovačkih putnika, države članice mogu, u toku prelaznog perioda, nakon datuma na kojeg upućuje član 11(1), da propišu da prodavac nema obavezu da istakne cenu po jedinici mere ako nije reč o proizvodu koji se prodaje na meru, a sve pod uslovima iz člana 12.

Član 7.

Države članice preduzimaju odgovarajuće mere kako bi se sva zainteresovana lica obavestila o odredbama nacionalnog prava kojima se implementira ovo Uputstvo.

Član 8.

Države članice propisuju kazne za nepoštovanje odredbi nacionalnog prava usvojenih radi implementacije ovog Uputstva, i preduzimaju sve neophodne mere da osiguraju njihovu primenu. Ove kazne moraju biti delotvorne, primerene i da služe svrsi prevencije.

Član 9.

1. Prelazni period od devet godina na koji upućuje član 1 Uputstva 95/58/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 29. novembra 1995. godine, kojim se menja i dopunjuje Uputstvo 79/581/EEZ o zaštiti potrošača isticanjem cena prehrambenih proizvoda i Uputstvo 88/314/EEZ o zaštiti potrošača isticanjanjem cena proizvoda koji nisu prehrambeni⁸ biće produžen do datuma na koji upućuje član 11(1) ovog Uputstva.
2. Uputstva 79/581/EEZ i 88/314/EEZ se ukidaju od dana na koji upućuje član 11(1) ovog Uputstva.

Član 10.

Ne dovodeći u pitanje njihove obaveze po Ugovoru, ovo Uputstvo ne sprečava države članice da usvoje ili zadrže odredbe koje su povoljnije za potrošača u pogledu njegove informisanosti i mogućnosti upoređivanja cena.

⁸ Službeni list broj L 299 od 12.12.1995, strana 11

Član 11.

1. Države članice su dužne da usvoje zakone, uredbe i administrativne propise kojima se transponuje ovo uputstvo najkasnije do 18. marta 2000. One o tome odmah obavestavaju Komisiju. Usvojene odredbe se primenjuju od tog dana.

Kada države članice usvoje te mere, one će sadržati upućivanje na ovo Uputstvo, ili će biti praćene takvim upućivanjem u vreme njihovog zvaničnog objavljivanja. Metode ovakvog upućivanja odrediće same države članice.

2. Države članice dostavljaju Komisiji tekst nacionalnih propisa koje usvoje u oblasti na koju se odnosi ovo Uputstvo.

3. Države članice dostavljaju odredbe o kaznama koje predviđa član 8, kao i kasnije izmene i dopune.

Član 12.

Komisija će, najkasnije tri godine posle datuma na koji upućuje član 11(1), podneti Evropskom parlamentu i Savetu iscrpan izveštaj o primeni ovog uputstva, a posebno o primeni člana 6, uz koji će biti priložen predlog.

Evropski parlament i Savet će, na osnovu ovoga, preispitati odredbe člana 6 i delovaće, u skladu sa Ugovorom, u roku od tri godine od dostavljanja izveštaja Komisije, na predlog na koji upućuje prvi stav.

Član 13.

Ovo uputstvo stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Evropskih zajednica.

Član 14.

Ovo uputstvo odnosi se na sve države članice.

Deklaracija Komisije

Član 2(b):

Komisija zauzima stanovište da se izraz „jedan kilogram, jedan litar, jedan metar, jedan kvadratni metar ili jedan kubni metar proizvoda ili neke druge pojedinačne kvantitativne jedinice“ iz člana 2(b) primenjuje i na proizvode koji se prodaju na komad ili pojedinačno.

Deklaracija Komisije

Član 12, prvi stav:

Komisija smatra da član 12, prvi stav, Uputstva ne može biti tumačen tako da dovodi u pitanje pravo Komisije na pokretanje postupka.